

## Järjestöjen kannustus kunnille soveltavan liikunnan edellytysten ja palveluiden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi

Vanhus- ja vammaisneuvosto 04.03.2025 § 3  
480/00.01.03/2024

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Irina Barkman, p. 0400 932 135  
[irina.barkman@iitti.fi](mailto:irina.barkman@iitti.fi)

Asian selostus

Lähettämässään kirjeessään kunnille järjestöt nostivat esille soveltavan liikunnan edellytysten ja palveluiden kehittämisen tarpeen. Kirjeessä mm. todetaan:

”Soveltavan liikunnan edellytysten ja palveluiden ylläpitäminen ja kehittäminen on tärkeä askel kohti kaikille avointa ja tasa-arvoisempaa yhteiskuntaa. Näin voidaan merkittävästi parantaa toimintarajoitteisten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden liikuntaedellytyksiä ja edistää heidän hyvinvointiaan ja osallisuuttaan kunnassa.

Soveltavalla liikunnalla (aikaisemmin käytetty käsitettä erityisliikunta) tarkoitetaan organisoitua liikuntaa tai liikuntaa edistävää toimintaa henkilöille, joiden on vamma, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai niiden sosiaalisiin tilanteisiin aiheuttaman vaikutuksen vuoksi vaikea osallistua yleisesti tarjolla olevaan liikuntaan. Soveltavan liikunnan kohderyhmää ovat erityisesti toimintarajoitteiset, pitkäaikaissairaat sekä ne yli 65-vuotiaat henkilöt, joiden toimintakyky on heikentynyt selvästi. Soveltavan liikunnan piiriin kuuluu noin 15 prosenttia Suomen väestöstä ja kohderyhmä kasvaa väestön ikääntyessä.

Me järjestöt kannustamme kuntia ylläpitämään ja kehittämään soveltavan liikunnan edellytyksiä seuraavasti:

- 1) Mahdollistamalla kaikkien kuntalaisten liikunnan harrastaminen tarjoamalla soveltavan liikunnan ryhmiä sekä myöntämällä etuuksia erityisryhmien omaehtoiseen liikkumiseen.
- 2) Tukemalla yhdistyksiä, jotka järjestävät soveltavaa liikuntaa.
- 3) Kehittämällä ulko- ja sisäliikuntapaikkojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta.
- 4) Kuulemalla kohderyhmiä palveluiden kehittämiseksi.
- 5) Edistämällä yhteistyötä lähikuntien ja hyvinvointialueiden kesken.
- 6) Lisäämällä osaamista ja ymmärrystä soveltavasta liikunnasta.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyminen kunnilta hyvinvointialueille näyttäisi aiheuttaneen haasteita kuntien soveltavan liikunnan järjestämiselle. Kunnat ovat antaneet kriittistä palautetta yhteistyöstä hyvinvointialueiden kanssa liittyen esimerkiksi palveluketjun toimivuuteen hyvinvointialueen terveys- ja kuntoutuspalveluista kunnan tarjoamiin soveltavan liikunnan palveluihin. Me kansanterveys-, potilas- ja vammaisjärjestöt olemme huolissamme soveltavan liikunnan tulevaisuudesta. Kannustamme kuntia soveltavan liikunnan edellytysten ja palveluiden kehittämiseen järjestöjen kanssa, jotta kuntalaisten yhdenvertainen oikeus liikkumiseen toteutuu.”

Kirje on luettavissa esityslistan mukana lähetetyssä oheismateriaalissa.

Ohjaus

Vanhus- ja vammaisneuvosto merkitsee asian tiedoksi, sillä lisäyksellä, että kukin omassa yhdistyksessään käy asiaa läpi, mikäli kokee sen tarpeelliseksi.